

ZMENY V DAŇOVOM PRIZNANÍ FYZICKÝCH OSÔB V ROKU 2016

Ako každý rok, aj tento nám priniesol novelu zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „ZDP“). Opäť nastali určité zmeny, ktoré ovplyvňujú aj podanie daňového priznania FO za rok 2016. Medzi najdôležitejšie zmeny patrí:

➤ **Osobitý základ dane z kapitálového majetku §7 ZDP**

Od 01.01.2016 sa príjmy z kapitálového majetku budú zdaňovať v rámci osobitného základu dane samostatne s 19% sadzbou dane. Touto sadzbou dane sa budú zdaňovať príjmy z kapitálového majetku bez ohľadu na to, či plynú zo zdrojov na území SR alebo zo zdrojov v zahraničí.

Už nebudú vstupovať do spoločného základu dane s príjmami zo závislej činnosti (§5), podnikania, z inej samostatne zárobkovej činnosti (§6 ods. 1 a 2), z prenájmu (§ 6 ods. 3) a použitia diela a umeleckého výkonu (§ 6 ods. 4) a ostatnými príjmami. Do 31.12.2015 boli príjmy z kapitálového majetku súčasťou základu dane zo všetkých príjmov, a výška dane sa odvíjala od toho, aký bol celkový základ dane. Zdaňovali sa buď 19% alebo 25% sadzbou dane.

Príjmami z kapitálového majetku, ak nejde o príjmy podľa § 6 ods. 1 písm. d), sú:

- úroky a ostatné výnosy z cenných papierov,
- úroky, výhry a iné výnosy z vkladov na vkladných knižkách, z peňažných prostriedkov na vkladovom účte, na účte stavebného sporiteľa a z bežného účtu okrem úrokov z peňažných prostriedkov na bežných účtoch, ktoré sa používajú v súvislosti s dosahovaním príjmov z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti,
- úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a pôžičiek a úroky z hodnoty splateného vkladu v dohodnutej výške spoločníkov verejných obchodných spoločností,
- dávky z doplnkového dôchodkového sporenia podľa osobitného predpisu, rovnako sa posudzuje aj odstupné vyplácané podľa osobitného predpisu,
- plnenia z poistenia pre prípad dožitia určitého veku, rovnako sa posudzuje aj jednorazové vyrovanie alebo odbytné vyplácané v prípade poistenia osôb pri predčasnom skončení poistenia,
- výnosy zo zmeniek okrem príjmov z ich predaja,
- príjmy z podielových listov dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia),
- výnosy (príjmy) zo štátnych dlhopisov a štátnych pokladničných poukážok.

1.1 Dôležité čísla pri vypíňaní daňového priznania

Sadzba dane z príjmov fyzických osôb v roku 2016 (čiastkové základy dane (§5 + §6 + §8): <ul style="list-style-type: none"> - z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne sumu 35 022,31 eur 19% - z tej časti základu dane ktorá presiahne sumu 35 022,31 eur 25% - sadzba dane z príjmov fyzických osôb z osobitého základu dane (§ 7) 19% 	
Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka: <ul style="list-style-type: none"> - ak suma základu dane je rovná alebo nižšia ako suma 19 809,00 eur 3 803,33€/rok 316,94€/mesiac 	
Nezdaniteľná časť základu dane na manželku/manžela: <ul style="list-style-type: none"> - ak suma základu dane daňovníka je rovná alebo nižšia ako suma 35 022,31 eur a bez vlastných príjmov 3 803,33€/rok 	
Daňový bonus:	256,92€/ročne 21,41€/mesačne
Minimálna mzda:	405,00€/mesačne
Paušálne výdavky 40%:	5 040,00€/ročne 420,00€/mesačne
Výška zdaniteľného príjmu, do ktorého nie je povinnosť podávať daňové priznanie (ak sa nevykazuje daňová strata):	1 901,67€
Suma platného životného minima:	198,09€/mesiac
Nezdaniteľnú časť základu dane na dobrovoľné príspevky na starobné dôchodkové sporenie (II.pilier):	1 029,60€/ročne
Nezdaniteľná časť základu dane na doplnkové dôchodkové sporenie (III.pilier):	180,00€/rok
Limit príjmov oslobodených od dane podľa § 9 ods. 1 písm. g) (napr. príjmy z prenájmu, z príležitostných činností),	500,00€/rok

1.2 Dobrovoľné podanie daňového priznania

Podľa § 32 ods. 5 ZDP môže podať daňové priznanie aj daňovník, ktorému nevyplýva povinnosť podať daňové priznanie.

Lehota na podanie dobrovoľného daňového priznania (do 3 kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, t.j. do 31.03.2017) sa vzťahuje nie len na daňovníka, ktorý je povinný podať daňové priznanie, ale aj na daňovníka, ktorý podáva daňové priznanie dobrovoľne.

Daňovník môže požiadať aj o odklad daňového priznania najviac o 3 kalendárne mesiace, t.j. do 30.06.2017. Je však potrebné, aby túto skutočnosť písomne oznámil správcovi dane najneskôr do 31.03.2017.

Dobrovoľné podanie daňového priznania je výhodné v tom prípade, ak zaplatené preddavky na daň alebo zrazená daň sú vyššie, ako daň priznaná v daňovom priznaní. Daňovník tak môže požiadať daňový úrad o vrátenie vzniknutého preplatku. **Daňový preplatok sa vráti len v tom prípade, ak bude vyšší ako 5 eur.**

Študent mal v roku 2016 zdaniteľné príjmy z brigádnickej práce študenta nižšie ako 1 901,67 eur. Zamestnávateľ mu z tohto príjmu zrážal preddavky na daň, ktoré následne odviezol daňovému úradu. Iné príjmy v danom roku nemal.

Tomuto študentovi sa oplatí podať daňové priznanie aj keď mu nevznikla povinnosť. V daňovom priznaní si uplatní celú sumu nezdaniteľnej časti na daňovníka t.j. 3 803,33 eur a tým mu vznikne daňový preplatok. Následne môže požiadať o vrátenie preddavkov na daň ktoré zamestnávateľ z jeho mzdy odviezol daňovému úradu.

Daňovník ktorý žiada o vrátenie daňového preplatku, vyznačí túto skutočnosť v daňovom priznaní typ A na strane 6 v XI. oddiele.

☐ Žiadam o vyplatenie daňového bonusu alebo rozdielu daňového bonusu podľa § 33 zákona (r. 61 alebo rozdiel z r. 72, ak je kladný)
☐ Žiadam o vyplatenie zamestnaneckej prémie podľa § 32a zákona (z r. 46 alebo rozdiel z r. 74, ak je kladný)
☐ Žiadam o vrátenie daňového preplatku podľa § 79 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (z r. 66 alebo z r. 70)
☐ poštovou poukážkou ☐ na účet
IBAN <input type="text"/>
<small>Daňovník, ktorý žiada vyplatenie daňového bonusu, vrátenie daňového preplatku alebo vyplatenie zamestnaneckej prémie na bankový účet vedený v zahraničí (cezhraničný prevod finančných prostriedkov) v inom formáte ako IBAN, uvádza v IX. oddiele číslo účtu, SWIFT/BIC kód, názov banky, mesto a štát banky alebo pobočky banky daňovníka.</small>

V daňovom priznaní typ B vyznačí túto skutočnosť na strane 12 v XIV. oddiele.

1.3 Paušálne výdavky (§ 6 ods. 10 ZDP)

Paušálne výdavky si môže uplatniť daňovník, ktorý:

- má príjem z podnikania § 6 ods. 1,
- má príjem z inej samostatnej zárobkovej činnosti § 6 ods. 2,
- má príjem z použitia diela a použitia umeleckého výkonu § 6 ods. 4,
- nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty,
- ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia,
- neuplatňuje si preukázateľné daňové výdavky.

Maximálna suma výdavkov sa posudzuje samostatne pre príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 a samostatne pre príjmy podľa § 6 ods. 4.

Pre rok 2016 výška paušálnych výdavkov ostáva nezmenená. Daňovník si môže uplatniť výdavky **maximálne vo výške 5 040 eur ročne**. V tejto sume nie sú ešte zahrnuté sumy zaplateného povinného poistného do Sociálnej a Zdravotnej poisťovne. Ak ide o daňovníka, ktorý **vykonáva svoju činnosť len časť zdaňovacieho obdobia**, môže si paušálne výdavky uplatniť **maximálne vo výške 420 eur za každý kalendárny mesiac**, v ktorom túto činnosť vykonával. (t.j. daňovník si uplatní túto čiastku počnúc mesiacom kedy získal živnostenské oprávnenie, a v ktorom skončil svoju podnikateľskú činnosť).

Pri príjmoch z prenájmu (§ 6 ods. 3) nie je možné uplatňovať výdavky percentom z príjmov.

V prípade **príjmov spoločníkov v.o.s. a komplementárov kom. spol.** (ods. 1 písm. d), riadok 4, stĺpec 1, tabuľka č. 1) **sa z týchto príjmov NESMÚ uplatniť paušálne výdavky**. Pre tieto príjmy môžu byť uplatnené len preukázateľné výdavky - poistné výdavky a výdavky ako náhrady za pracovné cesty.

Daňovník ktorý uplatňuje výdavky percentom z príjmov, vyznačí túto skutočnosť pod tabuľkou č. 1 na strane 3. Ak v priebehu roka začal alebo skončil svoju podnikateľskú činnosť, uvádza sa aj počet mesiacov.

Uplatňujem výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona

pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona

počet mesiacov, ak ide o rok, v ktorom daňovník začal alebo skončil podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť

pri príjmoch podľa § 6 ods. 4 zákona

počet mesiacov, ak ide o rok, v ktorom daňovník začal alebo skončil poberanie príjmov z použitia diela a z umeleckého výkonu

1.4 Nezdanieľná časť základu dane na daňovníka – dôchodcu

Daňovník si podľa § 11 ods. 6 podľa ZDP nemôže znížiť základ dane o NČZD na daňovníka, pokiaľ je na začiatku zdaňovacieho obdobia poberateľom:

- starobného dôchodku,
- vyrovnávacieho príplatku,
- predčasného starobného dôchodku zo sociálneho poistenia,
- starobného dôchodkového sporenia,
- dôchodku zo zahraničného povinného poistenia rovnakého druhu,
- výsluhového dôchodku,

ak bol poberateľom tohto dôchodku k 01.01.2016, má nárok na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane iba v prípade, že ročná suma vyplateného dôchodku v roku 2016 v úhrne nepresahuje sumu 3 803,33 eura. Potom nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka predstavuje rozdiel medzi sumou 3 803,33 eura a vyplatenou sumou dôchodku.

Ak daňovník bol poberateľom uvedeného dôchodku k 01.01.2016 a ročná suma vyplateného dôchodku v roku 2016 v úhrne presahuje sumu 3 803,33 eura, nárok na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka nevzniká.

Ak sa daňovník stal dôchodcom v priebehu roka 2016 (nebol poberateľom dôchodku k 01.01.2016), vzniká mu nárok na celú nezdaniteľnú časť vo výške 3 803,33 eura, ak základ dane nepresiahol sumu 19 809 eur.

Ak daňovníkovi – dôchodcovi vznikne nárok na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane, môže ju uplatniť len od čiastkového základu dane z aktívnych príjmov (§ 5 a 6 ods. 1 a 2), a to v závislosti od vykázaného základu dane.

Daňovník bol k 01.01.2016 poberateľom starobného dôchodku. Ročná suma vyplateného dôchodku predstavuje sumu 3 000 eur. V roku 2016 dosiahol príjem zo závislej činnosti na základe dohody o vykonaní práce vo výške 4 500 eur.

Daňovníkovi tak vzniká nárok na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane v sume 803,33 eur (3 803,33€ – 3 000€).

Daňovník v roku 2015 splnil podmienky nároku na vyplatenie starobného dôchodku. O výplatu tohto dôchodku požiadal až 05.05.2016. Daňovník si nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka za rok 2015 uplatnil v plnej sume.

1.5 Zamestnanecká prémie (§ 32a ZDP)

O zamestnaneckú prémii môže požiadať len ten daňovník, ktorý mal v zdaňovacom období príjmy zo závislej činnosti. Podľa § 32a ods. 1 ZDP nárok na zamestnaneckú prémii za príslušné zdaňovacie obdobie vzniká daňovníkovi ak:

- dosiahol zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti uvedené, ktorá bola vykonávaná len na území Slovenskej republiky (ďalej len posudzované príjmy), v úhrnnej výške aspoň 6-násobku minimálnej mzdy (2 430€),
- poberal posudzované príjmy aspoň 6 kalendárnych mesiacov (nemusia nasledovať po sebe),
- neuplatnil postup podľa § 43 ods. 7 ZDP pri príjmoch, z ktorých sa daň vyberá zrážkou,
- nepoberal príjmy uvedené v § 3 ods. 2 písm. c) a d), § 5 ods. 1 písm. b) až e), g) a h), § 5 ods. 3 a § 5 ods. 7 písm. i),
- nepoberal iné zdaniteľné príjmy (§ 6 až § 8) okrem príjmov uvedených v treťom bode,
- na začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia nie je poberateľom dôchodku alebo dôchodok mu nebol priznaný spätne k začiatku príslušného zdaňovacieho obdobia,
- suma vypočítaná podľa § 32a ods. 3 ZDP je kladné číslo.

Zamestnanec má nárok na zamestnaneckú prémii, ak:

Zamestnanec dosiahol za rok 2016 posudzované príjmy v úhrnnej sume aspoň 6 – násobku minimálnej mzdy (2 430€) a nižšej ako 12 – násobok minimálnej mzdy (4 860€) zamestnaneckou prémiiu je suma vypočítaná sadzbou dane (19%) z rozdielu sumy nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a sumy 12 – násobku minimálnej mzdy.

ZP = 19% z (3 803,33 – základ dane zo sumy 4 860 eur) = 0 eur

Vzhľadom na mechanizmus výpočtu zamestnaneckej prémiiu za rok 2016 zamestnanec nebude mať nárok na zamestnaneckú prémiiu, pretože výsledkom je záporné číslo. Takémuto zamestnancovi sa vypočíta daň obvyklým spôsobom.

Zamestnanec dosiahol za rok 2016 posudzované príjmy najmenej vo výške 12 – násobku minimálnej mzdy (4 860€), tak zamestnaneckou prémiiu je suma vypočítaná sadzbou dane (19%) z rozdielu sumy nezdaniteľnej časti na daňovníka a základom dane vypočítaným podľa § 5